

① $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 5 \\ 0 & 12 \end{bmatrix}$ QR-felbontása egy Givens-forgatással

$x_1 = 5$ $x_2 = 12$

Innen $G = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \frac{5}{13} \\ 0 & -\frac{12}{13} \end{bmatrix}$ $G = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \frac{5}{13} \\ 0 & -\frac{12}{13} \end{bmatrix}$ $G = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \frac{5}{13} \\ 0 & -\frac{12}{13} \end{bmatrix}$ $G = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \frac{5}{13} \\ 0 & -\frac{12}{13} \end{bmatrix}$

$c = \frac{x_1}{\sqrt{x_1^2 + x_2^2}} = \frac{5}{13}$ $s = \frac{-x_2}{\sqrt{x_1^2 + x_2^2}} = -\frac{12}{13}$

$G \cdot A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 5/13 & 12/13 \\ 0 & -12/13 & 5/13 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 13 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = R$ $Q = G^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 5/13 & -12/13 \\ 0 & 12/13 & 5/13 \end{bmatrix}$

Tülkötörve az egy. r-sz-hoz $QRx = b \rightarrow Q^T b$ lesz a jobboldal, azaz $[1; \frac{12}{13}; \frac{5}{13}]$, innen az $x + y = 1$ $13y = \frac{12}{13}$ $y = \frac{12}{169}$ $x = \frac{157}{169}$ a legkisebb négyzetes írási egyenletrendszer megoldása. (1)

② $(B - 3I)^{-1}$ -re kell hatványozni, azaz $\begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 3 & -4 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} -4 & -1 \\ -3 & -2 \end{bmatrix} \cdot \frac{1}{5}$ (2)

$x_0 = [1, 0]^T$ $x_1 = \begin{bmatrix} -4/5 & -1/5 \\ -3/5 & -2/5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -4/5 \\ -3/5 \end{bmatrix}$ $x_2 = \begin{bmatrix} -4/5 & -1/5 \\ -3/5 & -2/5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -4/5 \\ -3/5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 19/25 \\ 18/25 \end{bmatrix}$ (2)

Innen $\lambda \approx \frac{x_2^T B x_2}{x_2^T x_2} = \frac{1405}{19^2 + 18^2 = 685} \approx 2.0511$ (2)

③ $f(x) = x^2 - 3\text{sh}x + 2$ $f(0) = 2$ $f(1) = 1 + 2 - 3\text{sh}(1) < 0$,
 így a Bolzano tétel miatt van legalább egy gyök. Másrészt $f'(x) = 2x - 3\text{ch}(x) < 0$ a teljes $[0, 1]$ -en, így $f(x)$ egy monoton csökkenő függvény, és csak 1 gyök van. (1)

Newton-iterációhoz $x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$ ha $f(x_0) f''(x_0) > 0$ akkor egy monotonan konvergáló sorozatunk van $[x_0, x^*]$ -on. Mivel $x = \text{arsinh}(\frac{2}{3}) \approx 0.6251$ van a második deriváltunk van gyök, de ugyanaz az előjele a két végpontban mint a függvénynek, így valamelyik végpont mindenképpen jó lesz. (2)

$f(1) \cdot f''(1) > 0$ így $x_0 = 1$ semmiképpen jó lesz, ehhez (valójában mindkettőtől indítva leír.)

$x_1 = 1 - \frac{f(1)}{f'(1)} = 1 - \frac{1 - 3\text{sh}1 + 2}{2 - 3\text{ch}1} = 0.80009$ (1)

$x_2 = 0.80009 - \frac{0.80009^2 - 3\text{sh}0.80009 + 2}{2 \cdot 0.80009 - 3\text{ch}0.80009} = 0.789919...$ (1)

④ $[-1, 1]$ intervallumon a Chebisev alappontok $T_n(x)$ polinomi, ahol

$$T_0(x) = 1 \quad T_1(x) = x \quad 2T_n(x) = 2xT_{n-1}(x) - T_{n-2}(x), \text{ innen}$$

$$2T_2(x) = 2x^2 - 1 \rightarrow T_2(x) = \frac{1}{2}(x^2 - 1) \text{ és } 2T_3(x) = xT_2(x) - T_1(x) =$$

$$\left(x^3 - x \right) - x = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} 2x^3 - \frac{3}{2} x \right) = \frac{1}{4} x (x^2 - 2) \text{ azaz } \frac{\pm\sqrt{3}}{2}, 0 \text{ a}$$

három alappont. Innen

$$l_0(x) = \frac{x(x - \frac{\sqrt{3}}{2})}{-\frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{-2\sqrt{3}}{2}} = \frac{2}{3} x(x - \frac{\sqrt{3}}{2}) \quad l_1(x) = \frac{(x + \frac{\sqrt{3}}{2})(x - \frac{\sqrt{3}}{2})}{-\frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}} = -\frac{4}{3} (x^2 - \frac{3}{4})$$

$$l_2(x) = \frac{(x + \frac{\sqrt{3}}{2})x}{\frac{2\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{2}{3} x(x + \frac{\sqrt{3}}{2}) \quad (2)$$

Innen x^2 -et interpoláló polinom: $\frac{3}{4} l_0(x) + \frac{3}{4} l_2(x) = x^2 \quad (2)$

x^4 -et : $\frac{9}{16} l_0(x) + \frac{9}{16} l_2(x) = \frac{3}{4} x^2 \quad (1)$

⑤ $f'(x) \approx \frac{f(x+3h) + 2f(x) - 3f(x-h)}{6h}$ $\begin{matrix} 1/ f(x+3h) = f(x) + 3hf'(x) + \frac{9h^2}{2} f''(\xi) \\ -3/ f(x-h) = f(x) - hf'(x) + \frac{h^2}{2} f''(\zeta) \end{matrix}$

Innen $f'(x) \approx \frac{6hf'(x) + 3h^2 f''(\zeta)}{6h} = f'(x) + \frac{h}{2} f''(\zeta) \quad (3)$
 azaz elhárondó, ha $f \in C^2$

$f(x) = x^2 + 1$ re $h = 0.3$

$$f'(0) \approx \frac{(0.9)^2 + 1 + 2 \cdot 1 - 3((-0.3)^2 + 1)}{1.8} = \frac{0.54}{1.8} \approx 0.3 \quad (2)$$

A pontos $2x$ lenne azaz 0. $M_2 = \|f''\|_{[0,1]} = 2$

A hárondás hibéje $\leq \frac{h}{2} M_2$ azaz $\frac{0.3}{2} \cdot 2 = 0.3 \quad (2)$

⑥ Például Romberg módszer egy 4 és egy 2 intervallumos trapéz, vagy Simpson elvadászokra $[0,1]$ -et.